

บทคัดย่อ

การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment: FDI) มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศผู้รับทุน ทั้งในด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยี การเพิ่มผลิตภาพ การจ้างงาน และการกระตุ้นการเติบโตทางเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตาม การแข่งขันในการดึงดูด FDI มีแนวโน้มรุนแรงขึ้นท่ามกลางความผันผวนของเศรษฐกิจโลก ทำให้การกำหนดนโยบายที่มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องพิจารณาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนรวมถึงปัจจัยทางวัฒนธรรมและระยะห่างทางวัฒนธรรม งานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของลักษณะวัฒนธรรมของประเทศผู้รับทุนและระยะห่างทางวัฒนธรรมระหว่างประเทศผู้รับทุนและประเทศผู้ลงทุนที่มีต่อสต็อกการลงทุนโดยตรงระหว่างต่างประเทศ โดยใช้ข้อมูลทศวรรษระหว่างปี พ.ศ. 2558–2565 จาก 64 ประเทศผู้รับทุนและ 45 ประเทศผู้ลงทุน และวิเคราะห์ด้วยวิธี Random Effects Model สต็อกการลงทุนโดยตรงระหว่างต่างประเทศ

ผลการศึกษาพบว่าประเทศผู้รับทุนมีดัชนีระยะห่างของอำนาจและการหลีกเลี่ยงความไม่แน่นอนสูงกว่าประเทศผู้ลงทุน ขณะที่ดัชนีความเป็นปัจเจกบุคคล ความเป็นชาย การมองอนาคตระยะยาว และการตามใจตนเองต่ำกว่า โดยประเทศพัฒนาแล้วทั้งในฐานะผู้รับทุนและผู้ลงทุนมักมีระดับความเป็นปัจเจกบุคคลสูงและระยะห่างของอำนาจต่ำกว่าประเทศกำลังพัฒนา สำหรับการวิเคราะห์เชิงปริมาณพบว่า ดัชนีระยะห่างทางวัฒนธรรมมีผลต่อสต็อกการลงทุนโดยตรงระหว่างต่างประเทศในทิศทางเดียวกันสำหรับกรณีประเทศพัฒนาแล้วและในทิศทางตรงกันข้ามสำหรับกรณีประเทศกำลังพัฒนา ขณะที่ดัชนีลักษณะวัฒนธรรมของประเทศผู้รับทุนที่มีผลต่อสต็อกการลงทุนโดยตรงระหว่างต่างประเทศในทิศทางเดียวกัน คือ ความเป็นปัจเจกบุคคล ความเป็นชาย การมองอนาคตระยะยาว และการตามใจตนเอง สำหรับระยะห่างของอำนาจและการหลีกเลี่ยงความไม่แน่นอนมีผลต่อสต็อกการลงทุนโดยตรงระหว่างต่างประเทศในทิศทางตรงกันข้าม นอกจากนี้ ตัวแปรควบคุมด้านเศรษฐกิจที่มีผลทางด้านบวกต่อสต็อกการลงทุนโดยตรงระหว่างต่างประเทศในทิศทาง คือ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของประเทศผู้รับทุนและประเทศผู้ลงทุน ระดับการเปิดเสรีทางการค้าของประเทศผู้รับทุนและประเทศผู้ลงทุน สำหรับค่าจ้างโดยเปรียบเทียบและระยะห่างทางกายภาพมีผลต่อสต็อกการลงทุนโดยตรงระหว่างต่างประเทศในทางตรงกันข้าม

ผลการวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่าวัฒนธรรมและระยะห่างทางวัฒนธรรมเป็นปัจจัยที่ควรคำนึงในการกำหนดนโยบายดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ โดยเฉพาะการออกแบบมาตรการที่สอดคล้องกับบริบทวัฒนธรรมของประเทศผู้รับทุน เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันและรองรับความหลากหลายของนักลงทุนในระดับโลก

Abstract

Foreign Direct Investment (FDI) plays a vital role in the economic development of host countries by facilitating technology transfer, enhancing productivity, creating employment, and stimulating economic growth. However, global economic volatility has intensified competition among countries to attract FDI. Therefore, effective policy formulation requires a comprehensive understanding of the factors influencing investment decisions—including not only economic and market-related factors but also cultural characteristics and cultural distance. This research aims to examine the effects of host country cultural traits and the cultural distance between host and home countries on bilateral FDI stock. The study uses secondary data from 2015 to 2022, covering 64 host countries and 45 home countries, and employs a Random Effects Model for analysis.

The findings reveal that host countries tend to have higher power distance and uncertainty avoidance indices than home countries, while scoring lower in individualism, masculinity, long-term orientation, and indulgence. Developed countries, both as hosts and investors, generally exhibit higher individualism and lower power distance compared to developing countries. The quantitative analysis indicates that cultural distance indices influence FDI stock in the same direction for developed host countries, but in the opposite direction for developing host countries. Regarding specific cultural dimensions of host countries, individualism, masculinity, long-term orientation, and indulgence are generally associated with higher levels of FDI stock, while power distance and uncertainty avoidance are negatively associated. Additionally, economic control variables such as the GDP of both host and home countries, and trade openness in both types of countries, have a positive effect on FDI stock. In contrast, relative wages and physical distance between developing host countries and home countries show a negative relationship with bilateral FDI stock.

The findings suggest that culture and cultural distance are important considerations in designing FDI attraction policies. Tailoring strategies to align with the cultural context of host countries can enhance competitiveness and better accommodate the diversity of global investors.